

AAT-001-001278

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Indian Culture : Paper-IV

(Cultural History of Gujarat Ancient Period)

(Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001278

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણ દર્શાવેલ છે.

વિભાગ - I

1 M.C.Q. :

20

- (1) શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યે કયાં મહાકાવ્યમાં મૂળરાજના કેટલાંક પરાક્રમ વર્ણવ્યા છે ?
 - (A) રત્નમાલા
 - (B) સિદ્ધહેમ શબ્દાનું શાસન
 - (C) દેશીનામા માલા
 - (D) દ્વાશ્રય
- (2) સોલંકી વંશના આઘસ્થાપક કોણ હતા ?
 - (A) વનરાજ ચાવડો
 - (B) ભીમદેવ 1લો
 - (C) કણદેવ વાઘેલા
 - (D) મૂળરાજ 1લો
- (3) અણહિલવાડ પાટણ કયાં જિલ્લામાં આવેલું છે ?
 - (A) ડાંગ જિલ્લો
 - (B) વલસાડ જિલ્લો
 - (C) સુરત જિલ્લો
 - (D) મહેસાણા જિલ્લો

- (4) વનરાજ ચાવડાના પિતાનું રાજ્ય કયાં આવેલું હતું.
- (A) જેસલમેર
(B) ગિરિનગર
(C) અમદાવાદ
(D) પંચાસર
- (5) સોલંકીકાળમાં પાટણ શેનું મોટું કેન્દ્ર ગણાતું હતું.
- (A) વેપાર-વાણિજ્ય
(B) મીઠા ઉદ્યોગ
(C) શણ ઉદ્યોગ
(D) મત્સ્ય ઉદ્યોગ
- (6) મહમૂદ ગઝનવીએ સોમનાથ પર આક્રમણ કઈ સાલ અને મહિનામાં કરેલું ?
- (A) જાન્યુઆરી 1026
(B) જાન્યુઆરી 1024
(C) જાન્યુઆરી 1047
(D) જાન્યુઆરી 1006
- (7) ભીમદેવ સોમનાથનું નવું મંદિર શેનું બનાવેલું ?
- (A) આરસનું
(B) સોનાનું
(C) રૂપાનું
(D) પથ્થરનું
- (8) રાણી ઉદયમતિએ પાટણમાં શું બંધાવેલું ?
- (A) કુવો
(B) સરોવર
(C) મહેલ
(D) વાવ
- (9) સોરઠવિજયની યાદમાં જયસિંહે કયું બિરુદ ધારણ કરેલું ?
- (A) સોરઠવિજય
(B) સિદ્ધચકવર્તી
(C) અવંતીનાથ
(D) સિદ્ધહેમ
- (10) સિદ્ધરાજે ગુજરાત-પાટણમાં કેટલા વર્ષ રાજ્ય કરેલું ?
- (A) 25 વર્ષ
(B) 32 વર્ષ
(C) 49 વર્ષ
(D) 44 વર્ષ

- (11) સોમનાથનો યાત્રાવેરો જે દર વર્ષે 72 લાખ રૂ. થતો હતો તે કોના કહેવાથી સિદ્ધરાજે બંધ કરાવેલો.
- (A) રાણી ઉદયમતિ
(B) રાજમાતા મીનળદેવી
(C) રાણી પદ્મીની
(D) રાજમાતા અહલ્યાબાઈ
- (12) કર્ણાવતીનગરી કોને વસાવેલી ?
- (A) સિદ્ધરાજે
(B) કુમારપાળે
(C) ભીમદેવે
(D) કર્ણદેવે
- (13) રાજમાતા મીનળદેવી ક્યાં પ્રદેશના રાજકુંવરી હતાં ?
- (A) કર્ણાટક
(B) કેરાલા
(C) કન્યાકુમારી
(D) કાશ્મીર
- (14) કુમારપાલે હેમચંદ્રાચાર્યની પ્રેરણાથી શેની ઘોષણા કરાવેલી ?
- (A) અમારી ઘોષણા
(B) તમારી ઘોષણા
(C) બધાની ઘોષણા
(D) રાજ્યની ઘોષણા
- (15) શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય શિવની સ્તુતિ કરવા માટે કયા સ્તોત્રની રચના કરેલી ?
- (A) શિવ સહસ્ત્રનામ
(B) મહામૃત્યુંજય
(C) શિવ મહિમન્
(D) વીતરાગ સ્તોત્ર
- (16) મંત્રી તેજપાલના પત્નીએ કયું કાવ્ય રચેલું ?
- (A) કલા-કાવ્ય
(B) કવિવંદના કાવ્ય
(C) કુમાર કાવ્ય
(D) કંકણ કાવ્ય
- (17) વસ્તુપાલ-તેજપાલે ગુજરાતમાં ક્યાં દેરા બંધાવેલા ?
- (A) અંબાજી
(B) આબુ
(C) શામળાજી
(D) ડાકોર

- (18) ગુજરાતમાંથી હિંદુરાજ્ય સત્તાનું પતન કયાં છેલ્લા રાજાના સમયમાં થયેલું ?
- (A) કુમારપાળ
(B) કણ્ઠિવ વાઘેલા
(C) સારંગદેવ વાઘેલા
(D) અજયદેવ વાઘેલા
- (19) 'દેવલદેવી-વ-પ્રીજાન' નામનું પ્રેમકાવ્ય કયાં કવિએ લખેલું.
- (A) ઝવેરચંદ મેઘાણી
(B) કનૈયાલાલ મુનશી
(C) અમીર ખુસરો
(D) કવિ બિલ્હણ
- (20) કવિ પદ્મનાથ કયાં ગ્રંથમાં મંત્રી માધવ અને કણ્ઠિવને હિન્દુ રાજ્યના પતન માટે જવાબદાર ગણાવેલ છે.
- (A) સિદ્ધહેમ ગ્રંથ
(B) ગ્રંથ સાહેબ
(C) કાન્હડે પ્રબંધ
(D) કર્ણસુદંરી

વિભાગ - II

- 2 ગુજરાતમાં ચાવડાયુગનો ઉદય અને વનરાજ ચાવડાનું પ્રદાન મૂલવો. 10
- અથવા**
- 2 સિદ્ધરાજ જયસિંહની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ જણાવો. 10
- 3 સોલંકી કાલીન ધાર્મિક જીવન પર નોંધ લખો. 10
- અથવા**
- 3 પ્રાચીન ગુજરાતમાં સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસમાં રાજમાતા મીનળદેવીનો ફાળો ચર્ચો. 10
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
- (1) સોમનાથ
(2) સહસ્રલિંગ સરોવર
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
- (1) મોઢેરા
(2) દેલવાડાના દેરા

5 ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (કોઈપણ બે)

14

- (1) ગુજરાત પર મહમૂદ ગઝનવીનું આક્રમણ
- (2) સોલંકી શાસક ભીમદેવ-1લો
- (3) ગુજરાતના સંસ્કાર જીવનમાં વસ્તુપાલ તેજપાલનું પ્રદાન
- (4) કર્ણદેવ વાઘેલાનું રાજ્ય મુસ્લિમોના હાથમાં કેમ ગયું ? તે સમજાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION - I

M.C.Q.

20

- 1 In which epic did Shri Hemchandracharya describe the valour of Mulraj ?
(A) Ratnamala
(B) Siddh hem Shabdanu Shashan
(C) Deshinam Mala
(D) Ruyashraya
- 2 Who was the pioneer of the Solanki Dynasty ?
(A) Vanraj Chavdo
(B) Bhimdev I
(C) Karnader Vaghela
(D) Mulraj I
- 3 Anahilwad Patan is situated in which district ?
(A) Dang
(B) Valsad
(C) Surat
(D) Mahesana
- 4 Where was situated the state of Vanraj Chavda's father ?
(A) Jesalmer
(B) Girinagar
(C) Amdavad
(D) Panchasar
- 5 During the Solanki era Patan was the great centre of
(A) Trade and commerce
(B) Salt industries
(C) Jute industries
(D) Fisheries industries

- 6 In which year and month did Muhammad Gajni attacked Somnath ?
(A) January 1026
(B) January 1024
(C) January 1947
(D) January 1206
- 7 The new temple of Bhimdev Somnath was made of
(A) Marble
(B) Gold
(C) Silver
(D) Stones
- 8 What did Rani Udaymati build in Patan ?
(A) Well
(B) Lake
(C) Palace
(D) Vav
- 9 Which title did Jaysinh adopt in the memory of Sorath Vijay ?
(A) Sorath Vijay
(B) Siddh Chakravarti
(C) Avanti Nath
(D) Siddh Hem
- 10 For how many years did Siddhyaraj rule Patan Gujarat ?
(A) 25
(B) 32
(C) 49
(D) 44
- 11 By whose request did Siddharaj stop the pilgrim tax of Somnath which was 72 lacs annually ?
(A) Rani Udaymati
(B) Rajmata Minaldevi
(C) Rani Padmini
(D) Rajmata Ahalyabai
- 12 Who established the Karnavati City ?
(A) Siddharaj
(B) Kumarpal
(C) Bhimdev
(D) Karnadev
- 13 Rajmata Minaldevi was the princess of which state ?
(A) Karnataka
(B) Kerala
(C) Kanyakumari
(D) Kashmir

- 14 Which announcement did Kumarpal make with the inspiration of Hemchandracharya ?
(A) Amari Ghoshna
(B) Tamari Ghoshna
(C) Badhani Ghoshna
(D) Rajyani Ghoshna
- 15 Which Stotra did Shri Hemchandracharya created to worship lord Shiva ?
(A) Shiv Sahastranam
(B) Mahamrityunjaya
(C) Shivmahiman
(D) Vitaraga stotram
- 16 Which poem was written by the wife of courtier Tejpāl ?
(A) Kala kavya
(B) Kavi vandana kavya
(C) Kumar kavya
(D) Kankan kavya
- 17 Which temples were built by Vastupal Tejpāl in Gujarat ?
(A) Ambaji
(B) Abu
(C) Shamlaji
(D) Dakor
- 18 During whose rule the Hindu dynasty came to an end in Gujarat ?
(A) Kumarpal
(B) Karnadev Vaghela
(C) Sarangdev Vaghela
(D) Ajaydev Vaghela
- 19 Who wrote the love poem 'Deval Devi – v – Khrij Khan' ?
(A) Zaverchand Meghani
(B) Kanaiyalal Munshi
(C) Aamir Khushro
(D) Kavi Bilhan
- 20 In which treatise does the poet Padmanath held Courtier Madhav and Karnadev responsible for the fall of the Hindu dynasty ?
(A) Siddhahem treatise
(B) Granth saheb
(C) Kanhde Prabandh
(D) Karnasundari

SECTION - II

- 1 Describe the rise of Chavada dynasty and cultural contribution of Vanraj Chavda. 10

OR

- 1 Evaluate the political and cultural achievements of Siddhraj Jaysinha. 10
- 2 Write a note on the religious life of Solanki period. 10

OR

- 2 Evaluate the contribution of Rajmata Minaldevi in the cultural history of Ancient Gujarat. 10
- 3 (a) Write short note : (any one) 8
(1) Somnath
(2) Sahastraling lake
(b) Write short note : (any one) 8
(1) Modhera
(2) The temple of Delwada
- 4 Write short answers : (any two) 14
(1) Invasion of Mohmood Gaznavi on Gujarat.
(2) Solanki King Bhimdev 1st.
(3) Vastupal Tejpal's contribution in cultural life of Gujarat.
(4) Explain fully how the kingdom of Karnadev Vaghela passed into the hands of Muslims.
-